

ACCIO CIUTADANA

7

EDITORIAL

Les reaccions

L'acció disolvent i corrosiva de la Dictadura damunt l'institució monàrquica, en obrir els ulls al poble sobre la quantitat de tirania que, «per se», radicava en l'essència de la dinastia borbònica i sobre la necessitat absoluta d'un dret invulnerable que radiqués en la mateixa entranya popular, va motivar l'estat d'una voluntat unànime que es manifestà com un allau, com un seïsme polític, en les històriques diades del 12 i del 14 de l'abril de l'any passat.

I si la correntia popular va canalitzar-se, quasi bé en la seva totalitat, cap a una justesa de procediments i una manca de revenja contra totes les forces opressores, fou degut a què el moviment estava controlat, previst i orientat de temps abans, per unes organitzacions polítiques i socials degudament enquadrades per uns homes de responsabilitat moral, i que foren els valladars més fermes a tots els instints de crudeltat o d'incultura.

Aixís, soptadament, de fet i de consciència, els pobles ibèrics — i quasi bé en prioritat el poble català — varen trobar-se i sentir-se republicans. I del seu sí va sortir-ne la representació parlamentària, que en Corts Constituents ha fet norma jurídica de l'ambient popular, puix que romperen els predominis i privilegis ancestrals a favor del clericalisme, de l'exèrcit, de la noblesa i de la abusiva propietat.

No en va ha passat quasi un segle i mig de la Revolució francesa, per humanitzar els procediments

de revolta popular. Per a aconseguir, en definitiva, resultats immediats de menys envergadura, França degué viure els dies tràgics del 93 i del 94. Malgrat la decapitació de la monarquia, rebrollen, després del Consulat i de l'Imperi, nous tanys monàrquics nomenats Lluís XVIIIe i Carles X^e, abans no es restaura definitivament la República, com a forma definitiva de govern.

Els «sans-culotte» rendeixen culte públic a l'imatge de la Llibertat, assajant un nou paganisme en oposició a la religió de la monarquia i de l'Estat, que queda de fet aniquilada i extingida, i al cap de breus anys, Napoleó I ordenà «te-deums» per les sevas victòries militars, i és coronat Emperador, mig per mà pròpia i mig per mà del Sant Pare, en la Catedral de Nôtre-Dame davant l'entusiasme eixordador de tot el poble.

Els fills d'aquells girondins que, després d'haver-los semi-divinitzats, porten a la guillotina les desferres vivents de Robespierre amb els maxilars destrossats, l'endemà d'haver-lo aixafat contra el pati de l'Hôtel-de-Ville des d'un tercer pis, i que empenyien el cotxet de paralític de Couton envers la mateixa sessió de guillotina per trobar-los clements i humanitzats, rebien amb joia les lleis contra els regicides, i deixaven que els llops i la fam acabessin amb els pocs que pogueren escapar-se de les vigors de la reacció, esdevinguda anti-revolucionària.

Aquests canvis, aquestes mutacions, se produï-

SETMANARI DEL PARTIT R.F.N
DE LES COMARQUES GIRONINES

GIRONA

14 d'octubre 1932

15 cts